

mivel családjá a Délvidékről származik, nem véletlen az a szakmai érzékenység és segítőkészség sem, amit a külhoni magyar tudományosság iránt érez. Ezért már a korábbi elnökök is felkérték, hogy a Bizottság tevékenységén belül a Kárpát-medence és a magyar tudományosság kapcsolatrendszerét gondolja. Ma is ez az egyik meghatározó feladata, amit lelkesen és kiválóan végez; már most szervezi a külhoni magyar kutatók részvételével tervezett jövő évi akadémiai kongresszust is.

Szerteágazó tudányszervezői, oktatói tevékenysége alapján méltán vallja magáénak a Pécsi Akadémiai Bizottság, a Pécsi Tudományegyetem, sok szakmai szervezet, ám biztosan nem túlzás azt állítani, hogy FODOR ISTVÁN első-sorban a Dunántúli Tudományos Intézet (Osztály) örökmozgó, örökifjú kutatója. Határozott kutatói karaktere és témája az intézet tudományos profiljának alapvető fontosságú eleme. Már jócskán a fenntarthatóság divatfogalmának elterjedése előtt a környezetvédelem, a természeti környezet és a területi fejlődés közötti összefüggések elemzésére fordította energiáit az Intézet térben és tudományterületileg is egyre szélesedő spektrumot átfogó kutatási programjaiban. Már említett tudányszervezői eredményeinek köszönhetően nemcsak hozzájárult saját tudásával, eredményeivel a közös kutatások teljesítéséhez, hanem maga irányított sok hazai és nemzetközi programot, szerkesztette az Intézet környezetvédelmi sorozatát, amelyek a hagyományos természetföldrajzi kereteken túllépve éppen az interdiszciplináris komplexitás és a területi szempontok következetes integrálása miatt voltak újszerűek. Friss szelleme, nyitottsága révén az általa vagy külföldi kollégákkal együtt

szerkesztett magyar, orosz, angol nyelvű munkák új meg új dimenziókat nyitottak a fenntarthatóság egyre bonyolultabb kérdéskörében. Munkái a klasszikus természetföldrajzi, természetvédelmi, barlangklimatológiai elemzéseket követően a környezetgazdálkodás, környezetterhelés, környezeti ipar, környezetpolitika, környezeti kultúra, vidékfejlesztés, turizmus területére is kitékintettek. Munkásságban igazi regionalista, aki a Dél-Dunántúli, a Duna völgye, sok magyar régió, illetve a Kárpát-medence térségéről a fenntarthatóság témakörében számos tudományos eredményt tud felmutatni. Legfontosabb monográfiája a „Környezetvédelem és regionalitás Magyarországon” címet viseli, amelynek bevezetésében így fogalmaz: „A környezetvédelem és a regionális fejlődés kölcsönhatása ugyanis egy időben korlátozó és serkentő tényezőt is jelent.” És valóban, munkássága mindkét oldalról számtalan tényező megértéséhez, korlátozásához és serkentéséhez járult hozzá, belátva, felismerve sok-sok nem környezeti, természeti, hanem gazdasági, társadalmi, kulturális, regionális tényező jelentőségét.

A töbttucatnyi projekt, konferencia, sok-sok szervezési, vezetési feladat, oktatás, a fiatalok istápolása, a külföldi utak, a vélhetően sok átvirrasztott éjszaka ellenére mégsem fáradt el, sosem ideges, mindig optimista, mindig mosolygós, az újabb kihívásokra, kérésekre mindig igent mond, csak nagyon ritkán nemet. Emellett tökéletes férj, apa és sokszoros nagypapa. Hogy ezt egyszerre mind hogyan tudja megvalósítani, valódi rejtély!

Az ünnepeltnek ezúton kívánunk jó egészséget, további sok örömet a tudományos életben és családjá körében! Isten éltesse sokáig!

LÉNÁRD LÁSZLÓ – PÁLNÉ KOVÁCS ILONA

DÖVÉNYI ZOLTÁN 70 éves

DÖVÉNYI ZOLTÁN, a Pécsi Tudományegyetem geográfus professzora 2018 novemberében tölti be a 70. életévét. Ilyenkor szokás visszatekinteni az elmúlt évtizedekre és mérlegre tenni az ünnepelel szakmai pályafutását, elért eredményeit. E sorok ebben a szellemben születtek.

DÖVÉNYI ZOLTÁN Balatonbogláron született 1948-ban. Az ünnepelel a Csurgón elvégzett középiskolát követően a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen szerzett történelem – földrajz szakos középiskolai tanári diplomát. Az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Alföldi Csoportjában, Békéscsabán TÓTH JÓZSEF írá-

nyításával tudományos munkatársként kezdett el kutatni és 1974-ben kapott egyetemi doktori címet. 1979-től aspiráns volt a hallei Martin Luther Egyetemen. Németországi kutatói tevékenységét – az NDK és Magyarország kisvárosainak összehasonlító vizsgálatát – a kandidátusi fokozat megszerzésével zárta 1984-ben. 1988-tól Humboldt-ösztöndíjas volt a müncheni Ludwig-Maximillian Egyetemen. 1991-től az MTA Földrajztudományi Kutatóintézet Gazdaság- és Társadalomföldrajzi Osztályának vezetőjeként tevékenykedett. 1993-ban Heidelbergben három hónapot töltött az egyetem Földrajzi Intézetében.

1996-ban Humboldt-ösztöndíjasként a lipcei Institut für Länderkunde vendégkutatója volt. 2003-ban akadémiai doktori fokozatot szerzett a munkanélküliség és foglalkoztatottság német–magyar területi dimenzióit taglaló disszertációjával. 1997-től 2012-ig a Földrajztudományi Kutatóintézet tudományos igazgató-helyetteseként dolgozott. Oktatási tevékenysége, bár több hazai felsőoktatási intézményt is érintett, ugyanakkor leginkább Pécshez kötődik. 1991-től a Janus Pannonius Tudományegyetem címzetes egyetemi docense, ahol 1995-ben habilitált. 1999-től a JPTE, 2000-től a PTE Földrajzi Intézet egyetemi tanára, 2004-ben az intézet tudományos igazgatóhelyettese, 2005 és 2010 között igazgatója volt. 2010-et követően a Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktoriskolájának vezetője, ahol működése elmúlt másfél évtizedében majd hetvenen védtek meg sikerrel tudományos értekezésüket, míg ő közvetlenül hét doktorandusz munkáját segítette a fokozatszerzésig.

Kevés geográfusnak adatik meg, hogy egy ilyen nagyívű tudományos pályát fusson be. Az MTA köztestületi adatárában a jelen kötet szerkesztésének időszakában a Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottságban 175 név szerepel, akik közül 13-an az MTA doktorai, hárman az MTA rendes tagjai, egy fő pedig levelező tag. Az előremenetelt a tudományos eredmények, a publikációk száma és minősége, valamint az összegyűjtött citációk száma és a tudományos közéleti elismerés határozza meg. Áttekintve a nyilvános tudományos adatbázisokat és az professzor úr szakmai életrajzát egyikből sincsen hiány. DÖVÉNYI ZOLTÁN az eddigi pályafutása során majdnem háromszáz tanulmányt közölt, ebből egy monográfia volt, 14 könyvet szerkesztett,

67 folyóiratcikket írt, amelyekre 1300-at meghaladó számú hivatkozást dokumentál a Magyar Tudományos Művek Tára. Számos tudományos jellegű választott tisztséget töltött, illetve tölt be. 2005-től 2011-ig az MTA Földtudományok Osztálya Komplex Tudományos Bizottságának, jelenleg a Társadalomföldrajzi Tudományos bizottságának elnöke, az MTA Doktori Tanácsának a tagja. Kiténtetéseivel közül ki kell emelnünk azt, hogy a Pécsi Tudományegyetem Földrajzi Intézetének senior Prinz-díjasa, valamint a Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozatának kiténtetését is elnyerte.

Az intézményi hagyomány nem csupán a számszerű eredményeket tartja számon, hanem a személyiség lenyomatait is, a szokásokat és a jellemző tárgyakat egyaránt. A pécsi professzorok közül Prinz-zel összekapcsolódott foteleje és pipája, Tóth Józsefnek legendássá vált a bőrmellénye, amit kacagáynak hívtak. DÖVÉNYI ZOLTÁN professzort arról lehet már messziről felismerni a pécsi vasúti pályaudvaron, hogy forró napokon, amikor a tömeg leszáll az Intercity-ről, ő az egyetlen, akin rajta van a sötét öltönyzakó és az egyetemi címeres nyakkendő, valamint a bebújós fekete cipő. Egy másik vele összenőtt tárgy a homokóra, amellyel a vizsgán teszi a hallgatók számára beláthatóvá a vizsgáztatás időtartamát. Sötét öltönyös, fehér szakállas alakja a kiszámíthatóságot és megbízhatóságot szimbolizálja az egyetemen. Emeritus professzorként még évekig velünk dolgozik tovább.

A kerek évforduló alkalmából boldog születésnapot és további, nyugalomban végzett tudományos munkát, valamint újabb szerzői örömeiket kívánunk!

PAP NORBERT

KERTÉSZ ÁDÁM 70 éves

KERTÉSZ ÁDÁM 1948. augusztus 28-án született Budapesten. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen 1972-ben végezte el a földrajz-matematika szakot és három évvel később ugyancsak itt szerzett egyetemi doktori címet. Az 1980-as években Gödöllőn az Agrártudományi Egyetemen talajmérnöki szakon gyarapította ismereteit, majd 1986-ban kandidátusi fokozatot (CSc), 1993-ban DSc fokozatot szerzett, 1996-ban pedig habilitált.

Tudományos életpályája szorosan kapcsolódik a Magyar Tudományos Akadémia Csillagá-

szati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézetéhez, ahol 1972-ben kezdett tudományos segédmunkatársként dolgozni, később tudományos munkatárs volt, majd csoport- és osztályvezetővé lépett elő. Napjainkban pedig kutatóprofesszor emeritus. Kutatói munkássága mellett a felsőoktatásban is jelentős szerepet játszik, hiszen 1991-től ELTE Alkalmazott Földrajzi Tanszékcsoport tanszékvezetői posztját töltötte be, 2010-től pedig az Eszterházy Károly Főiskolán (ma Eszterházy Károly Egyetem) a geográfus mesterképzés egyik oszlopos tagja. Több